

Sygn. akt III RNs 161/18

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2019 r.

Sąd Rejonowy w Brodnicy Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Marzena Sirokos

Protokolant: sekr. sąd. Milena Jastrzemska

po rozpoznaniu w dniu 15 lipca 2019 r. w Brodnicy

na rozprawie

sprawy z wniosku J. K.

przy uczestnictwie całkowicie ubezwłasnowolnionego P. D. (1)

o stwierdzenie potrzeby przyjęcia uczestnika P. D. (1) do domu pomocy społecznej bez jego zgody

p o s t a n a w i a:

1/ stwierdzić potrzebę przyjęcia uczestnika całkowicie ubezwłasnowolnionego P. D. (1) urodzonego (...) w J., s. F. i K. do domu pomocy społecznej i umieścić go w domu pomocy społecznej bez jego zgody,

2/ kosztami sądowymi obciążyć Skarb Państwa,

3/zasądzić od Skarbu Państwa Sądu Rejonowego w Brodnicy na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. C. kwotę 240 zł (dwieście czterdzieści złotych) wraz z należną stawką podatku VAT tytułem pomocy prawnej udzielonej uczestnikowi z urzędu.

Sędzia: /- / M. S.

III R Ns 161/18

UZASADNIENIE

J. K. opiekun prawny całkowicie ubezwłasnowolnionego P. D. (1) wniósł o umieszczenie P. D. (1) w domu pomocy społecznej bez jego zgody.

Uzasadniając wniosek podał m.in., że zachowanie P. D. (1) powoduje, że on jako opiekun nie jest mu w stanie zapewnić całodobowej odpowiedniej opieki. P. D. (1) upija się, zdarzają się osoby które specjalnie go upijają dla zrobienia filmu, swoim zachowaniem może spowodować wypadek na drodze, śpi w pustostanach. Nie słucha się w niczym opiekuna prawnego. J. K. podniósł, że z uwagi na swój stan zdrowia nie jest w stanie podjąć prawidłowej opieki nad ubezwłasnowolnionym.

Kurator reprezentujący P. D. (1) wniósł o oddalenie wniosku. Zdaniem kuratora wystarczająca byłaby zmiana opiekuna prawnego ubezwłasnowolnionego.

Sąd ustalił co następuje:

P. D. (1) ur. (...) w J. s. F. i K. postanowieniem Sądu Wojewódzkiego w Toruniu z dnia 29 stycznia 1998r. sygn. akt Ns 70/97 został całkowicie ubezwłasnowolniony z powodu upośledzenia umysłowego stopnia umiarkowanego i charakteropatii.

Postanowieniem z dnia 5 grudnia 2002r. w sprawie III R Ns 104/02 Sąd Rejonowy w Brodniczy Wydział III Rodzinny i Nieletnich zwolnił z funkcji dotychczasowego opiekuna prawnego P. D. (1) i obowiązki opiekuna prawnego powierzył J. K..

(dowód: akta Op. 4/98, R Ns 104/02 – tut. Sądu)

Kierując się bezpieczeństwem o P. D. (1) opiekun J. K. już od 2017r. rozważał umieszczenie P. D. (1) w domu pomocy społecznej. Zdarza się, że P. D. (1) obiady jada z rodziną opiekuna a pozostałe posiłki przygotowuje sobie sam. Ma do dyspozycji własne mieszkanie które szybko ulega zabrudzeniu z powodu niedbałości o niego przez ubezwłasnowolnionego. Opiekun prawny upomina P. D. (1) o dbałość o higienę i porządek w mieszkaniu. P. D. (1) znany jest w okolicy z ciągłych „wędrowek”, wielokrotnie znika na kilka dni. Podejmuje prace u okolicznych rolników. Nadużywa alkoholu. Otrzymuje rentę socjalną. Były przypadki gdy wracając szosą do domu był zatrzymywany przez policję i odwożony do wytrzeźwienia. Często w stanie upojenia alkoholowego stanowił zagrożenie dla siebie i osób trzecich w związku z niekontrolowanymi zachowaniami. Odmawia współpracy z pracownikami socjalnym.

(dowód sprawozdania kuratora sądowego i opiekuna J. K. w aktach Op 4/98.)

P. D. (2) jest poza możliwością utrzymania kontroli przez opiekunów, samowolnie oddala się z miejsca zamieszkania na kilka dni bez utrzymywania kontaktu. Nie stwarza możliwości utrzymania opieki wymaganej ze względu na stan somatyczny. Nadużywa alkoholu, pije kilkudniowymi ciągami, zaniedbuje się higienicznie i żywieniowo. Nie stosuje się do uzgodnień, poleceń opiekunów. Pytany o warunki bytowe odpowiada, że nie widzi żadnej potrzeby zamieszkania w (...), odmawia pomocy, akceptuje swój aktualny status materialny i życiowy.

Obecny stan psychiczny P. D. (1) w ocenie biegłych przedstawia się następująco: Świadomość jasna, orientacja zaburzona co osoby własnej i otoczenia, kontakt w płaszczyźnie pytań. Funkcje intelektualne poniżej dolnej granicy normy wiekowej na poziomie niepełnosprawności umysłowej w stopniu umiarkowanym. Nastrój obojętny z tendencją do napinania, afekt dostosowany. Z zaburzonym wglądem we własną sytuację, bezkrytyczny, zaburzona samoocena, zaburzone zdolności podejmowania racjonalnych decyzji, wypierający rezonujący. Osobowość prymitywna. Nie stwierdza się cech ostrych objawów psychiatrycznych. Wyraźne niedostosowanie do obowiązujących norm społecznych. W trakcie badania słabo zaznaczone objawy abstynencyjne pod postacią drżenia rąk, języka, zaczerwienienia okolic twarzy. Sen, apetyt w granicach normy.

W sporządzonej opinii po jednorazowym badaniu i zapoznaniu się z aktami biegli doszli do następujących wniosków: Są w stanie jednoznacznie rozpoznać u opiniowanego P. D. (1) zespół zależności alkoholowej (ZZA). Zespół zależności alkoholowej jest kompleksem zjawisk fizjologicznych, behawioralnych i poznawczych, wśród których przyjmowanie substancji uzależniającej dominuje nad innymi zachowaniami, które miały dla pacjenta poprzednio większą wartość. Głównym objawem uzależnienia jest pragnienie przyjmowania alkoholu. Do diagnozy uzależnienia konieczna jest identyfikacja trzech lub więcej następujących cech objawów występujących łącznie przez pewien okres czasu w ciągu roku: silne pragnienie przyjmowania substancji albo poczucie przymusu jej przyjmowania, trudności w kontrolowaniu zachowania związanego z przyjmowaniem substancji, jego rozpoczęcia, zakończenia lub ilości,

objawy abstynencyjne, zmiana tolerancji, zaniedbywania alternatywnych źródeł przyjemności lub zainteresowań, przyjmowanie substancji mimo wyraźnych szkodliwości.

Powyższe cechy uzależnienia są wyraźnie zaznaczone u P. D. (1) zarówno w informacjach z akt sądowych, jak i załamaniu linii życiowej w ocenie opartej o dane zebrane w trakcie badania.

Opiniowany jest bezkrytyczny, z obniżonym wglądem w sytuacje życiową nie posiada żadnych racjonalnie zdefiniowanych planów na przyszłość. Jest osoba niedostosowana do wypełnienia norm społecznych niezbędnych do życia w otaczającym go środowisku. Brakuje mu zdolności do samodzielnego funkcjonowania w grupie społecznej.

P. D. (1) w wyniku upośledzenia umysłowego w stopniu umiarkowanym i uzależnienia od alkoholu nie jest w zdolny do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych, wymaga stałej opieki i pielęgnacji w warunkach Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle (...) Psychiczenie. Brak specjalistycznej opieki doprowadzi do dalszego pogorszenia jego stanu psychicznego i może doprowadzić do zagrożenia życia. W pełni zasadne jest umieszczenie opiniowanego w (...) dla Osób Przewlekle (...) Psychiczenie, również w przypadku nie wyrażenia zgody przez opiniowanego zgodnie z Ustawa o Ochronie Zdrowia Psychicznego z dn 19.08.1994.

(dowód: opinii psychiatryczno – psychologiczna k.185 – 187)

Prawdziwości dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy Op 4/98 oraz treści w zawartych w sprawdzaniach zarówno kuratora sądowego jak i opiekuna prawnego oraz dokumentacji lekarskiej nikt nie kwestionował.

Wydanej pisemnej opinii w sprawie również nikt nie kwestionował. Kurator ubezwłasnowolnionego kwestionował jedynie samą zasadność umieszczenia w domu pomocy społecznej P. D. (1).

Sąd wyżej wymienionym dokumentom w pełni dał wiarę. Opinie biegłych Sąd podzielił a je ustalenia i wnioski uczynił swoimi. Opinia była rzetelne pełna, wydana w oparciu o obszerny materiał dowodowy zawarty w aktach spawy, bezpośrednio badanie uczestnika i w oparciu o wiedzę i doświadczenie zawodowe i życiowe biegłych.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art. 39 ust. 1 Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. ze zmianami: Jeżeli osoba, o której mowa w art. 38, lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na przyjęcie jej do domu pomocy społecznej, a brak opieki zagraża życiu tej osoby, organ do spraw pomocy społecznej może wystąpić do sądu opiekuńczego miejsca zamieszkania tej osoby z wnioskiem o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody.

Art 38 ust 1 cyt. Ustawy stanowi : Osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie ma możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, lecz nie wymaga leczenia szpitalnego, może być za jej zgodą lub zgodą jej przedstawiciela ustawowego przyjęta do domu pomocy społecznej.

2. Przyjęcie do domu pomocy społecznej osoby, o której mowa w ust. 1, bez jej zgody a za zgodą jej przedstawiciela ustawowego wymaga orzeczenia sądu opiekuńczego o przyjęciu do domu pomocy społecznej.

3. Przyjęcie do domu pomocy społecznej osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej całkowicie następuje za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego. Przedstawiciel ustawowy wyraża zgodę po uzyskaniu zezwolenia sądu opiekuńczego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej całkowicie.

Pan P. D. (1) nie jest w stanie samodzielnie zabezpieczyć swojego życia. Jest osobą wymagającą całodobowej opieki z powodu upośledzenia zdolności do samodzielnego funkcjonowania m.in. w przebiegu wieloletniego uzależnienia od alkoholu. Nie podjęcie leczenia, terapii i nie poddanie się stosownej opiece może spowodować dalsze pogorszenie jego stanu i zagrożenie także dla osób trzecich. Brak specjalistycznej opieki doprowadzi do dalszego pogorszenia jego stanu psychicznego i może doprowadzić do zagrożenia życia.

Sąd wszczął postępowanie o zmianę opiekuna prawnego dla całkowicie ubezwłasnowolnionego P. D. (1) – sprawa zarejestrowana pod sygnaturą III R Ns 20/19. W ocenie Sądu zmiana opiekuna nie zmieni okoliczności, że ubezwłasnowolniony P. D. (1) na obecnym etapie potrzebuje całodobowej opieki. Jeżeli przysły opiekun zapewni odpowiednią terapeutyczną specjalistyczną całodobową pomoc to nic nie stoi na przeszkodzie aby złożył wniosek o uchYLENIE umieszczenia P. D. (1) w domu pomocy społecznej.

Stosowne leczenie, odpowiednią fachową pomoc może uzyskać obecnie uczestnik w warunkach Domu Pomocy Społecznej.

Mając powyższe na uwadze Sąd na mocy cytowanych przepisów orzekł jak w pkt 1 orzeczenia.

O pkt 2 Sąd orzekł na mocy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie ponoszeni przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu z dnia 3 października 2016r. tj. z dnia 30 listopada 2018r. § 10 pkt 6.

Sędzia:/-/ M. S.